

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ן עת.

עין משפט
גר מצוה

סו א ב מיי פ"ו מהל' שבוטות הל' א ופ"ד מהל' גדרים הל' ה סמג לאזין רמז טו"ש"ע י"ד סימן רכח סעיף א:

סז ג מיי פ"ג מהל' גדרים הל' ה ופ"ד מהל' תרומות הלכה יז סמג לאזין רמז טו"ש"ע י"ד סימן רג סעי' ג:

סח ד מיי פ"ח מהל' מעשה הקרבנות הלכה יח:

תוספות

מה בשחור? חזון בן.
נלקחתי לזה: להחשיך
ה' חרובי! דלת ליכל
לנאמה, מלמדי קרב
מגלגל דדיוטיו לא סגי
ומלפניך לחד
רדעתי שלסה: לום' שיש
שאלה ברקשם.
קדש' מן וסלא
מקרב מפרט מקרב
וכמו: ולב' דאמרי א'
שאלה ברקשם. דלמי
מניח (ז): להקש טעות
הקש! (וממילא) לא
הקש, שאלה דלמי מן
דמיושו למר נד טעות:
הדבר ברקש' דלמי
דלל גמרי ג'ס, למל'
הכלל: חכם ברקש' דלמי
הקש' לעל (ז): דלמי
דקש' דלמי, דלמי מניח
הקש' דלמי מופט מל
שאלה דלמי שמוי מן
בר' שאלה מלמדות:
פ' פתח (מגדל) מן
והא מסיבא אמר
פ' (והעניות ברקש')
הקש:

פירוש הרא"ש

ת"ל זה הדבר, חסד
מכיר להכניס לא יזל
דבר ודרכיו אלו את
מחיל אצל אחים מחיל
זלזלם עשה דרכיו
תולין ומחיל מעיקר;
להכניס שלשה הדיבות.
זלזלם ספרל אצל הספר
נדרים (ובו) ונ' לבל
לנחיר להכניס ראשי
הסעות להכניס רשע
מומה ומר חו צ"ה
שקול הלך צריך שלש
לשלו לשלול להמר
שעים שזל דים דין
לבל למנוח אצל לאסור
מורה דעני שלש: בדיח
בדיח. בדיח דכתיב אצל
למנוח רשע ומחיל עשלו
קמאר: לומר שיש שאלה
בדיח. שאלם ששם חסד
בדיח ונשלל על הקדוש
נעל דבר קדוש וכתב וזל
שפחו מן הקדוש מנואל
שפחו כנון מנוה ומש
למנוע על פכר הערד
מ' קירק (ט: קע).
זלזלם "דאמר אין שאלה
בדיח. ספרינו להו
לדקדק נעטות קדוש

וְכִדְלִיתָא בְּמִסְכַּת מוֹר (דף
ה) הֵיכָא שְׁלָלָה דִּלְפִּילּוּ טַעֲמוֹת
בְּנֵי הַדְיוּטוֹת מִנָּה לְהוֹ
בְּעָדֵיהֶם דְּלִין ג"ש לְמַחֲמָה:
בְּעַל מַתִּיר ס"ל דְּמוֹפְנָה
פ"פ שְׁלִין זֶה דֶּרֶךְ הַכֶּשֶׁר
ר' יִשְׁחָט עַל הַשּׁוֹחֵט הוּא

המליקה (ב"ב שם). מועדי

ובירושלמי משמע דחכם גמי מצי קאמר אין כאן נדר אין כאן שבועה
דגרס החס"י צעל שאמר בלשון חכם והחכם שאמר בלשון צעל לא
אמר כלום אלא זה אומר כהלכתו וזה אומר כהלכתו הבעל אומר
מופד ליד והזקן אומר אין כאן נדר אין כאן שבועה ולפי זה משמע

ואינן בעל מתיר תניא
מפר ואין חכם מפר
אין מתיר מפר חכם
ת"ל זה הדבר בעל
נאמר כאן זה הדבר
ר בשחוטאי חוץ מה
גניו וכל ישראל אף
וכל ישראל ומה כאן

נגדרים דראשי המטות כתיב זה
 אף להלן בשחטי חוץ ראשי המטות.
 ומפרש לקמן למאי הלכתא: אמר
 רב אחא בר יעקב להכשיר שלשה
 הדיוטות. האי הדיוטות דאמר' לא
 כולהו הדיוטות כשרין אלא הנהו דני
 מסכרי להו מיהא סכרי וכדכתיבנא
 בפרק ארבעה נדרים (ע"ל פ"ד ד"ה
 והסר). והיינו דגרסינן בירושלמי
 שלשה שהן יודעין לפתוח מתירין
 חזקין. וגרסא צעיי דנאי דלא שוו נדרים
 לשחטי חוץ דהא בשחטי חוץ כולהו
 שוו ולא מוקמא גזרה שיה לא קשיא
 מידי דממילא משמע האי כדנייה והאי
 כדנייה הדיוטות דגרעיי כולי האי
 דאפילו כי מסכרי להו לא סכרי קשי
 דבהתא' ניהו ופשיטא דלא חזו להחמיר
 נדרים דכיון דלא סכרי כלל אפי' כשהן
 מתירין אינן יודעין מה מתירין: והא
 ראשי המטות כתיב. ומשמע אכל
 הדיוטות לא: ציחיד מופה. דכיון
 דגז"ש מרבי הדיוטות וראשי המטות
 ממעט להו על כרחך אינן להו לקיומי
 תרייהו ראשי המטות ציחיד המטות
 כשלה. וכי תימא תתלא מנא ק"י כיון
 דמפקת ליה מחד אוקמיהא אתתלא כעין
 ז"ד: לומר שיש שאלה בהקדש. שאם

הקדשם בהמה ושחטה בחוץ ואח"כ
דמי דחכם עוקר הגדר מעיקרו: לנים שמאי דאמרי אין שאלה בכקדש.
אין שאלה בהקדש דשאלה לא מהני אלא משום דהוה ליה כגדר טעות:
מגדרים הוו להו שחוטין חוץ כאילו כתיב דהו נמי ראשי המטות:
וכי תימא ולב"ה דמוקמי לה לג"ש מנא להו הא איזא למימר דמיניה
וחוטי חוץ מופנה הוה ליה מופנה מזד אחד ולמדין: וזו דבר דשחוט
נשפאק להו מדכתיב אשר ישחטו וכלאיפתא בצורת כהניס: (לכשי ר' א
ולא נאמרה שבת בראשי עמון. קס"ד ע"פ פרשת המועדות: ולא
עמון. דבסדר אמור אל הכהנים כתיבא שבת ומועדות צהר הכי
המועדות דבסדר פנחס כתיב כולוהו מועדות וצהר הכי בראש
צ"ה. דכתיב אשר תקראו אותם קרי ציה אתם שצריכין צ"ד לקדש
קידוש צ"ה. שאין צ"ד צריכין לקדש אחד בשבת כדי לעשות שביעי
שבת בראשית לא נאמרה עמון לאותו ענין של קידוש ושיעי דקאמר
המועדות אבל פרשת נדרים לא נאמרה עמון לאותו ענין דמדכתיב
ואין צ"ד שקול ומוסיפין עוד אחד הרי ג' וכיון דשבת וגדרים סמיכי
למיילתיה שבת לקידוש צ"ד דלאיה קבעה אנפשה וגדרים לומר דלא
המטות כתיב. אלמא הדיוטות אין כשרין להפרת נדרים: צייד
קאי וממטותא דאלה ילפינן דהיכא דהוה הדיוטות מתכשרי בשלשה.
ומשמע

(ל) אמר שור שחור שלא מצינו ראשון יאז קדוש ויאז לנן ג"ש אומר הקדש הילכן נא ודאי הוי הקדש וכ"ש בטעות שעל ידי חטאת יאז לחוין: ב"ש לית להו גוריה שורה. ול דא הוי חרב ויז לתיק דברים משמורין להבשיר היעושות ווי ילפי מי שחטוי חזון לומר דן דרבא מתיר ואין לשמור. ונבייחא לעלל לאת ליה ג"ש וגם סמך שמיז מנא אהר הן לשמוטי חזון: על השחיטה הוא חייב. שסט ע"ש קדשים בחזון חייב בפנים ואם מלקן בחזון פטור. ומאן דדרשינן גוריה שור ונפקא ליה על דלדרשינן בחזות הכנים חייב ודאמי חייב על המליכה.

ד. שטא אהר מופר לך לא אהר כלום, דהיי משמע זה הדבר זה הדבור, כמו שכתבו צפח בחוק חייב ישיעה. בחוק חייב כרת, דאפילו השומע שוף קדשים בחזק, כדנפקא לן בחזרת הכנים וכו' וזה היה לנ"ש נפקא לכו מהיכא דנפקא לן בת"כ מ"ל אדר שעת, על השמיטה חייב ואין חייב עופר לקמי' (ע"ס)

זה הדבר אשר אזהר. דברים ככתבן דאין צעל ממיר דכתיב אס
ההפר יפר אותם אישה: "זל הדבר. ואי אפשר לשנות דבר וחס
ממיר דכתיב אלה ראשי המעות וכתיב לא יחל דברו אצל ראשי
ההמעות מוחלין לו ומסיים הכרימא נאמר כאן כו' ונאמר שמוצי
חוץ מה להלן דבר אל אהרן ואל בני
ואל כל בני ישראל דכולהו מיחייב
מאוס שמוצי חוץ: אף דפרשם נדריס
גור'. ולקמן מפרש למאי הלכתא:
להכשיר ג' הדיוטות. בהפרת נדריס

שמותיו אינו דין שם
מפר ואין חכם מפר
ונאמר להלן¹ זה ההבדל
בשחוטיו חוץ אהרן
פרשת נדרים אהרן ובן
ראשי המטות אף
בפרשת נדרים למאי
בר יעקב² להכשיר
ראשי המטות כתיב
ואיתימא ר' יוחנן
המטות בשחוטיו חוץ
ששת לומר³ שיש
דאמר אין שאלה
דכתיב בשחוטיו חוץ
לית להו גזירה שוה וזו
למאי כתיב לומר חכם
בעל מפר ואין חכם
חוץ למאי כתיב לומר
ואין חייב על המליקה
ג' הדיוטות מגלן נפק
נתן דכתיב³ וידבר
אל בני ישראל והיה
אומר מועדי נאמר
לרבי

ולא נאמר פרשת נדרים עמהן ^{סרב} אפי' בר נתן קשיא
לנהרדעא לקמיה דרב ששת ולא אשכחיה אתא אבתת
ה' נאמרו ולא נאמרה שבת בראשית עמהן והא כתיב
ה' נאמרו ולא נאמרה פרשת נדרים עמהן והא מסייגא

גשאל עליה פטור דכיון שיש שאלה בהקדש כאלו לא הקדישה מעולם
נדרים פרק ז"ט (מזר דף ל:) דהקדש טעות הקדש וכיון שכן ודאי לז"ש
רשאי המטות דכתיב בשחטיו חוץ למאי הלכא. דכיון דילפינן מגזירה ש
זה הדבר. לז"ש דלא מוקמי לה לגז"ש: לומר חכם מסיר ואין צעל מסיר ו
גמיי ילפי' לה דהיי דזה הדבר נדרים לאו מופנה הוא כיון דזה הדבר
הוא חוץ למע. לז"ש דלית להו מגזירה שזה: לומר על פסחיתו הוא חייב. ו
ההמטות מנא להו. דהא לז"ה ילפינן להו מגזירה שזה דשחטיו חוץ
גמאמה פרשת נדרים. עמהם עם המועדות: והא כתיב שצם בראשי
בחדא פרשתא: והא מסיטרא כתיבא. פרשת נדרים כתיבא בצהא פה
המטות פרשת נדרים. סטרא תרגום של קצ"ה: * מועדי' ה' ירייני קיד
רשאי חדשים כדי לעשות המועדות בזמן: שצם בראשי אינא ירייני
לו שצם והיינו דקמני מועדי' ה' נאמרו לענין קדושת ז"ד וכדפרישנא
בזן עזאי מועדי' ה' נאמרו לענין שצריך מומחין לקדש את החדש מפני
לאשר תקראו אותם ולמשה אלה קאמר משמע דבעי תרי מומחין כות
למועדות וכתיב במועדות אלה למעשות משמע דמועדות הו' כל חד
עניי' זהו מומחין דאפילו בהדיעות סג' והא פרישנא נדרים דרש
מומחה. להיי כתיב ראשי המטות לאשמועינן דהיכא דהוי מומחה בית

קדוש במוֹלָה שְׁמַי, כְּגוֹן מְרוֹמוֹת וּמַעְשָׂרוֹת, דְּאֵי צֵעִי מִתְשַׁל עֲלֵיהּ וּחוֹרְרִין לְטַיֵּלן כְּדִמְרִינן (שס). לִבִּישׁ דַּאֲמַר אִין שְׂאֵלָה בְּהִקְדָּשׁ. אִין שְׂאֵלָה בְּשׂוֹם הַקֹּדֶשׁ בְּעוֹלָם, דְּלִפְטִי כְּשִׁמְלָה אִין יוֹל לְהַחֲרִי, דְּלִפְטִי דְּעוֹקֵר אֵל הַיָּד מַעֲקִיר וּשְׂוָסוֹ נִדָּר לֵב עֲשׂוֹת. אִפְלִי הֵן גִּבִּי אִפְלִי כְּשִׁנְעָשָׂה הַקֹּדֶשׁ בְּעֲשׂוֹת הַיָּדוּת לְמַדְקָד שְׂמִי לֵב הַקֹּדֶשׁ גְּמוּרָה, כִּיִּשׁ הֵיִי דְּהוֹקֶשׁ הַקֹּדֶשׁ שְׂמִיָּה לֵב הַחֲסִיד (שסו). הֵכֶם מְחִירִי. בְּלָשׁוֹן מִזֵּר כֵּן מוֹמֵר כֵּן מִזֵּר כְּדִמְרִינן אֲכַל אֲחֵרִים מוֹחֲלִין לוֹ, וְלָשׁוֹן מִתְשַׁל לֵב לִרְכֵּנָה אֵין יִחַל, וְשִׁעֵס וְיָ לְדַבֵּר, כִּי לֵב הֵן מוֹט בְּלָשׁוֹן טַעֲמָה, אֲלָה עִי שְׂמִיָּה לֵב מְחִיר וְעוֹקֵר אֵת הַיָּד מַעֲקִיר הַבֶּלֶךְ לֵב אִין מְחִיר, שְׂמִיָּה לֵב אִסוּר עִי הוֹרָה וְטַעֲמָה מְגוּרָה, אֲכַל בְּלֵב מְחִיר לִשְׂמִיָּה לֵב שְׂמִיָּה טַעֲמָה לֵב הֵן מְחִיר, כִּי דַבֵּר קוֹם הַנְּעִקֵּר וּמִתְבַּלֵּל בְּלָשׁ טַעֲמָה עֲלֵי הַפֶּה (שסו). וְאִין הֵכֶם מֵיִל לֵב מִסְבָּר דְּכַפְרִישִׁת לְעִיל, דְּכַחֵּס שִׁיךְ לִזְמֵר לָשׁוֹן הַיָּד וּבִצְעֵל לָשׁוֹן הַפֶּה (שסו). עַל שֶׁ עוֹף בְּחֹר, דּוּם מִשְׁמַע כְּעִין שְׂמִיָּה דְּכַפְרָה חִיב, כְּדִמְרִינן יֵשׁ יִשְׁמַע וְלֵב יִתְקַר, וְלִבִּישׁ דְּלֵב הֵן מִסְבָּר (שסו). הֵן מִתְבַּלֵּל לָשׁוֹן הַיָּד וּבִצְעֵל לָשׁוֹן הַפֶּה (שסו). עַל שֶׁ עוֹף בְּחֹר, דּוּם מִשְׁמַע כְּעִין שְׂמִיָּה דְּכַפְרָה חִיב, כְּדִמְרִינן יֵשׁ יִשְׁמַע וְלֵב יִתְקַר, וְלִבִּישׁ דְּלֵב הֵן מִסְבָּר (שסו).

ז"כ קכ: כל הסוגיא,
 [לקמן ע"ב וש"נ],
 [ז"כ קכ: מזר ט.],
 [זכ"ז קכא. חתא
 יוסין, ט] [פ"י ה"ח],
 ע" סנהדרין קב ע"ב
 דש"י שס: זקנים שפלים,
 [ויקרא יז, ט] [אחרי
 שם יז, י] [שמות יג,
 [מלך] ש"ך לע"ב],
 [ויקרא כג,

ורה אור השלם

- דְּבַר אֶל אֲדֹנָי וְאֵל
יְיָ וְאֵל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מֵרַת אֲלֵיהֶם זֶה הַדְּבַר
שֶׁר צִוָּה יְיָ לֵאמֹר:
וַיִּקְרָא יְיָ ב
וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל יִשְׂרָאֵל
מִטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
אָמַר זֶה הַדְּבַר אֲשֶׁר
צִוָּה יְיָ:
בְּמִדְבַר ל ב
וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מַעֲדֵי
אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
וַיִּקְרָא כַּג מִד

מִזֶּסֶר רַע"י

[illegible]

ההקדש מעולם ופטור
ורת, והוא הדין לכל דבר
יחליה פרק העודד מן הירי
החכם פתח של חרטה
קדש על אפרי ציפי הכי,
א טעות שלא יועיל פתח
יחל דברו, הוא דלא יח
החכם אינו ממיר ציוס ש
ה לשון הפרה אלא לשון
טעו מגזירת הכתוב כמו
ה לשון הפרה, ולכ"ה נ
יון חייב על המליכה.